

KUR'AN İLE YAŞAMAK

عُرِضَتْ عَلَى أَجُورِ أُمَّتِي حَتَّى الْقَذَاةُ يُخْرِجُهَا
الرَّجُلُ مِنَ الْمَسْجِدِ وَعُرِضَتْ عَلَى ذُنُوبِ أُمَّتِي فَلَمْ
أَرِ ذَنْبًا أَكْثَرَ مِنْ سُورَةٍ مِنَ الْقُرْآنِ أَوْ آيَةٍ أُوتِيَهَا
رَجُلٌ ثُمَّ نَسِيَهَا

‘Uridat aleyye ücûru ümmetî, hatte’l-kazâtü yühricühe’r-racülü mine’l-mescidi, ve ‘uridat aleyye zünûbü ümmetî, felem era zenben a’zame min sûratin mine’l-kur’âni ev âyetin ûtiyahâ racülün sümme nesiyehâ.

‘Uridat aleyye ücûru ümmetî. Benim ümmetimin sevapları bana arz olundu. Ümmetimin sevapları, ecirleri, yaptığı amellerin ecirleri bana arz olundu.

Hatte’l-kazâtü yühricühe’r-racülü mine’l-mescidi. Mescidden bir toz parçası, bir kir parçasını almış, dışarıya çıkarıyorsun. Cami temiz olsun diye. Hepimizin vazifesi. O gördüğü pisliği oradan alıyor, dışarıya çıkarıyor. Yühricühe’r-racülü mine’l-mescidi. Mescidden dışarıya çıkarıyor. Bunun sevabı da bana arz

olundu. Bunu da gördüm. Çok büyük mükâfatları var.

Ve ‘uridat aleyye zünûbü ümmetî. Bir de günahları da bana arz olundu ümmetimin. Ecirleri de arz olundu, günahları da arz olundu. Gösterildi yani bana. Bunlar ümmetinin sevapları, bunlar da günahları.

Felem era zenben a’zame min sûratin mine’l-kur’âni ev âyetin ûtiyahâ racülün sümme nesiye-hâ. Hiçbir günah görmedim ki günahlar sıralanmış. Hiçbir günah görmedim ki, bir müslüman Kur'an'ı öğrendikten sonra, Kur'an'dan öğrendiği yahut bir âyetten sonra onu unutması kadar büyük günah görmedim. Kur'an'ı öğrenmiş yahut ayetinden bir ayet öğrenmiş, sonra da onu unutmuş. Onu unutması kadar günah olan bir şeyi görmedim. Çünkü Kur'an:

Estauzubillah

فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَالنُّورِ الَّذِي أَنْزَلْنَا¹

*Feâminû bi(A)llâhi ve Rasûlihi ve-n’nûril-
lezî enzelnâ* Hem Allah'a iman hem de Resul'ün imandan sonra nur tesbih olunuyor Kur'an'a.

¹ Teğâbun Suresi 8.

Ve-n'nûri-llezî enzelâ. İnzal etmiş olduğumuz nura. Nur, Kur'an'dır. Kur'an'a demek ehemmiyeti vermiyor. Kıymet vermiyor, başka dünya zevkleri, sefaları, işleriyle okuduğu, öğrendiği Kur'an'ı unutuyor. Şimdi mesela Allah muhafaza etsin, birçok genç çocuk yavrularımız Kur'an' a heveslidirler, gelirler bu aylarda öğrenirler fakat ondan sonra bırakınca muhakkak unutulur. Öyle ki deveyi kazığından bıraktığın vakitte deve nasıl kaçarsa Kur'an'ı bıraktığın vakitte Kur'an da öyle kaçır. Ay ben bunu biliyordum, biliyordun ama bak yok şimdi.

Sebebi?

Meşguliyetliğin. Dünya meşgalesini öne koyuyorsun, Kur'an ile olan meşguliyetin kalmıyor, kalmadığı için de bellediklerini unutuyorsun, bundan daha büyük bir günahı görmedin diyor Cenâb-ı Hak. Onun için hepimizin en büyük vazifelerinden birisi Kur'an'ı her gün okumak, her gün hiç olmazsa bir ayet, iki ayet, üç ayet, beş ayet olmak okumak suretiyle ezberlemeye

çalışmak. Dünyayı bütün vaktini, bütün ömrünü, dünyaya harcayıp da eli boş buradan gitmektense her gün Kur'an'dan bir miktarını oku ve okuduğunu ezberle. Ezberledikten

sonra da bak tefsir kitaplarına Şimdi elhamdülillah birçok Türkçe kitaplarda beyan oluyor manaları da az çok. Oraya da bakarsın, bu âyet ne diyormuş.

Haa, ona göre kendini.

İşte o bu camiye yardım etmek isteyen hanım, bunun ikinci bir suali. Dedi ki, biz dedi kazanç sahipleriyiz, fabrika sahipleriyiz, işte kazanıyoruz. Bazı paralarımızın dedi, haram olmaması için okuduğum Kur'an ayetlerini, Türkçelerine de baktım, bu faizle yiyenlerin hali harap dedi. Benim paralarım da faiz karışmasın diye korkuyorum ama dedi, bundan da kurtulmanın çaresi de pek yok. Ne yapalım acaba diyerekten birtakım suallerini sordu bana. Allah kazançlarımızın tıyb olması için, bu tıyb olan kazançlar, helal olan kazançlar, helal yerlere, hayırlı yerlere harcanır. Kazançta bozukluk varsa o kazançlar da hayırlara nasip olmaz. Ne kadar zorlasan da olmaz. Adam vermez, vermez. Değil mi? Ne yapacaksın? Zorla gırtlığına basıp da alamazsın ya onu alamazsın. Ondan hiç fayda gelmez. Müslümanlar gelmesin arkasında. Müslüman kardeş şu hayır var, gelir misin dersin. Eh gelirse gelir, gelmezse gelmez. Ama zorla hiçbir zaman alma onun

elinden o zaman. Allah onların ellerine de bizleri düşürmesin.

Demek ki en büyük hayırlardan birisi, camiden çıkaracağın ufacık bir toz parçası da senin için bir mükâfat olacak. Binâenaleyh günahlarının en büyüğü, sana verilen o nur-i İlahi olan Kur'an'ı ihmal etmişin olacak. Onu bellemişsin, sonra da unutmuşsun. Ne kadar korkunç.

Binâenaleyh hep, hepimize her gün düşen şey, şimdi Allah'a şirk etsin, ne kadar aciz. Kur'an okumasını bilmiyor. Kıraatı noksan mesela çekilip gidiyor, okumasını bilmediği kadar. İhtiyar diye yaşlanmış bir adama bir şey diyemeyiz. Amma genç adamın Kur'an'ı okuyamaması çok büyük ayıp. Ne kadar ayıp! O kadar ayıp işte. Niçin?

Zor bir şey değil ki. Biz bugün ne zorlukları yeniyoruz. Fransızca kolay mı yahu? İngilizce kolay mı yahu? Almanca kolay mı yahu? Bunları pekâlâ bir iki senede beceriyoruz. Bir iki senede bunu becerdiğimiz halde Allah'ın kitabını niçin yapamayalım? Bir ayda okur bir insan bunu. Bilemedin bir senede oku!

Onun için Allah cümlemize lütfu ihsan buyursun da Kur'an'ın nurundan nurlanmak nasibi müyesser etsin cümlemizi.

Bir tane daha okuyayım bir kâfi gelsin.

a. İlahi Müşahede

عُرِضَتْ عَلَى الْجَنَّةِ وَالنَّارِ أَنْفَا فِي عُرْضِ هَذَا
الْحَائِطِ فَلَمْ أَرَ كَالْيَوْمِ فِي الْخَيْرِ وَالشَّرِّ وَلَوْ تَعْلَمُونَ
مَا أَعْلَمُ لَضَحِكْتُمْ قَلِيلًا وَلَبَكَيْتُمْ كَثِيرًا

‘Uridat aleyye’l-cennetü ve’n-nâru âni-fen fî ‘urdi hâze’l-hâiti, fe lem era ke’l-yevmi fi’l-hayri ve’s-şerri. Ve lev ta’lemûne mâ a’lemü le dahiktüm kalîlen, ve lebekeytüm kesîran.

‘Uridat aleyye’l-cennetü ve’n-nâru. Bana cennet de gösterildi, cehennem de gösterildi, miraç da.

Fî ‘urdi hâze’l-hâiti. Bu duvarın arkasından bana cennet de gösterildi, cehennem de gösterildi. İşte senin televizyonun meydanda. Buradan dünyanın her tarafını oturduğun yerden seyrettiğin gibi Cenâb-ı Allah da Peygamberine cennetten cehennemini oturduğu yerde göstermekte zorluk mu var? İşte şimdi televizyon önümüzde. Bugünkü ufacık hünerler bunu

bize gösterince, Allahu Teâlâ'nın kudretinin karşısında hiç hüner olmaz. Onun gibi hiçbir şey yok yani. Sana göstermez de, sana da gösterir. Bana göstermez de, bana da gösterir.

Sen o Peygamberin gök gönlü gibi gönle, onun yolu gibi yola git, bak neler görürsün. Biz boş insanlar değiliz ki, Allah'ın en güzel insanları, dünyanın en güzel mahluku biziz. En şerefli mahluku biziz. Allahu Teâlâ bize neler in'am etmiş, neler ikram etmiş, neler ihsan etmiş. Fakat biz bütün kuvvetimizi dünyaya vermişiz,

taşlanmış içerisi.

Şimdi bak, altın var yerde. Platin var yerde, işte envai çeşit gazlar çıkıyor yerden. Ama kolayca çıkıyor mu? Deliyorsun, uğraşıyorsun, dağları deliyorsun, altından ne güzel cevahirler çıkıyor. Binâenaleyh, gönlün pasını siler, orasını da böyle delersen, içlerinin derinliklerine inersen gönlün, bak senin gönlünden neler çıkar. Altın on para etmez, platin on para etmez onun yanında. Ne tayyaresi on para eder, ne bir şeyde. Onun için bana cennet ve cehennem arz olundu aniden şimdi işte. Gördüm. Bak cennette sizi gördüm, cehennem sizi gördüm.

Fe lem era ke'l-yevmi fi'l-hayri ve's-şerri . O cennet kadar güzel bir hayırlı yer görmedim, bu cehennem kadar da şerli bir yer görmedim. Aman ya Rabbim. Onun için bütün insanlara zarar verecek her şey o cehennemde. Ben bundan belki elli beş sene evvel de bir vaizin dersini dinledim. O adam cehennemi bize tarif ediyordu.

O adamın vaazı elli beş sene evvelki, orada diyor, öyle yılanlar, öyle yılanlar var ki, öyle akrepler var ki, her birisinin ısırması bin sene sürecek acısının üzerinde. Bin sene o adam onun acısıyla kıvranacak. O cehennem denilen yer bir oyuncak yeri değil yani. Ölmek de yok. Ölsen kurtulsan ne âlâ. Fakat ölüm yok orada, acıyı, ıstırabı en vahim çekeceği ebediyet bir yeri. Allah muhafaza etsin. O gavurların hali, işte o zaman görülecek bunların hali. Dünyada aylara gidiyorlar, göklere gidiyorlar, şunu yapıyorlar, bunu yapıyorlar ama o cehennemdeki halini gör de Allah'a şükret İslâm da olduğundan dolayı. O ayda gezsın, nerede gezerse gezsın. Ama en nihayet gireceği yer, o cehennemin dibi. Cehennemin dibi. Onun için sen çok şükret, tubâ sırrına mazhar olduğun için, İslâmiyetle hidayet bulduğundan dolayı.

Binâenaleyh, o cennette o kadar güzel bir yer ki, onun güzelliklerini saymaya insanın dili de yetmez. Karşına çıkacak hûri kızının yetmiş kat üzerinin elbisesinden içinin iliği görülecek. Gördükçe o sana hayran, sen de ona hayran. İstedğin envai çeşit nimetler, hemen anında elinin altında, dizinin dibinde. Bu tûbâ ağacının her dalı ağzına gelmiş, ye benim meyvemden diyor. Her meyvenin tadı, armudun tadı gibi değil bir armut yersin hep o armuttur o. Öyle değil. Her lokmasının tadı ayrı. Her lokmasının tadı ayrı. Tükenmez nimetler, bugünün ki ayrı, yarının ki ayrı, her günün ki ayrı. Üstelik bir de Allah'ın Celle ve Alâ'nın davetine icabet edip de onun cemalini müşahede yok mu. Her nimetin üstünde bir nimet.

O cennette müyesser olacak insana. Cennet, adam neyime lazım benim deme. Cennet zevk-ı sefa yeridir deme. Cennet evet zevk-i sefâ yeridir ama müşahede ilahiye'nin de yeridir orası. Oraya girmeyince müşahede yok. Onun için bazı ârifler demişler ki adam ben cehenneme girsem de gireyim, yalnız o müşahedeye layık olayım. Müşahede olduktan sonra cehennem de bana cennet olur. Olur ama Cenâb-ı Hak o müşahedeyi cennette taltif

etmiş. Ehli cennete verecek. Onun için cehennemden korkarız ki, o katırın ısırması, o akrebin ısırması, o yılanın ısırması hiç! Bin sene değil, yüz bin sene yatsa da yine hiç! Ancak en büyük felaket, müşahede İlahiyeden mahrumiyet. Bu kadar varlıkları, bu kadar güzellikleri yaratan Allah'ı görmeyi kim istemez yahu! Onu görmekten dolayı mahrumiyetin acısı her acının üstündedir. Onun için Allah cümlemizi afv u mağfiret etsin.

İslâm yolunda yaşayıp, İslâm yolunda ölen, İslâm yolunda âhirete göçen ve Allahu Teâlâ'nın o cennet evine göçüp rıza-i İlahiyesine mazhar olmuş, cemali İlahiyesini müşahede eden, bahtiyar kullarının zümresine günahlarımız da bizler de kabul buyursun. Kusurlarımız da bizler de kabul olsun.

Ne yapalım ahir zaman ümmetiyiz. Geçen ki dersimiz de geçti.

Kırk senede ashabım benim, tam 40 sene. Bu kırk senede ashabı mükâşife, ashabı ilim. Herkes derya. Ama profesör falan değil ha, Resûlullah'ın dizinin dibinde oturmuş, onun mübarek sözlerini dinlemek suretiyle en büyük bahtiyar insan olmuş. Bu kırk sene zarfında, Peygamber'in zamanında. Kırk sene bu ehl-i

mükâşef eder. Cennet gözünün önünde hepimiz. Cehennem de gözümün önünde. Hepsi de görür yani. Resûlullah'a görüldüğü gibi Resûlullah söylüyor. Onlar söylemekle me'mur değil. Resûlullah me'mur. Söyleyecek. Onlar me'mur değil. Onlara da o keşif oluyor yani. Onlar da görüyorlar cenneti, cehennemi. Müşahedelerine. Miraç hepsine olmuştur. Hepsi miraca mazhar olmuşlardır. Ama peygamberinki gibi değil tabi.

Ondan sonra gelecek bir kırk sene zarfındaki insanlar ikinci bahtiyarların devri, birinci bahtiyarlar gibi değil. O rütbeye yetişemiyorlar. O rütbeye yetişemiyorlar. 80 senesine kadar olan insanlar, birinci 40 senesinin insanının nâil olduğu devlete yetişemiyor. En nihayet 200 senede bitiyor bu işler. 200 senede işler bitince bugün 1400. Bak biz ne kadar geriye gitmişiz. Allah imanlarımıza kuvvet versin, o Resûlullah'ın zamanındaki ashâb-ı kirâmın şefaathlerine de bizleri mazhar buyursun da, onların nâil olduğu devletlere nâil olan kullarından etsin. Biz bin dört yüz senesinin insanı olduğumuz için Ya Rab! Bizim kusurlarımızı affet. Nefsin esiri olmuşuz, kölesi olmuşuz. Bundan kurtaracak bizi o peygamber de bizden bin dört

yüz sene evvel gelmiş gitmiş. Bugün onun nundan da müstefid olamıyoruz. Gözlerimiz kapalı, gönüllerimiz de kapalı. Onun için onun nundan istifade edemiyoruz.

Asıl âmâ bizleriz ki. Bizleriz ki, Kur'an'ın yolundan ayrılan insanlar âmâdır. O körler bizden iyidir, sopasını kaka kaka camiye gelir her sabah, arkamızda namaz kılıyor o kör. Ta Karagümrük'ten çıkıyor, buraya geliyor körlüğüyle namazını kılıyor, yatsıya da geliyor.

Ne körü o? Asıl kör, ezanı işittiği halde namaza gelmeyen insanın körlüğü körlüktür. Allah bu körlükten cümlemizi kurtarsın.

Hakikat-i İslâmiyeye mazhar olaraktan Cenâb-ı Peygamber'in şefaatlerine nâil olarak cenneti cemaliyle müşahede-i İlahiyeye mazhar olan kullarının arasına bizleri de kabul etsin. Bugün Miraç olmak dolayısıyla bir miraç hadîsi var. Bunu akşam okumuşsak da. Bir tekrar olacak.

b. İkam ve Cennet Arzusu Üzerine

عُرِجَ بِي إِلَى السَّمَاءِ السَّابِعَةِ، فَمَا مَرَرْتُ بِسَّمَاءٍ إِلَّا
وَجَدْتُ فِيهَا اسْمِي مَكْتُوبًا: مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَأَبُو
بَكْرٍ الصِّدِّيقُ خَلْفِي

‘Urice bâ ila’s-semâi’s sebiati, femâ merartü bi semâin illâ vecedtü fîhâ’smî mektûben: Muhammedün rasûlullâh, ve Ebû Bekrin es-sıddîku halfî.

‘Urice bâ ila’s-semâi’s sebiati. Peygamberimiz’in miracı Mekke-i Mükەرreme'den Kudüs-ü Şerîfe kadar Burak'la yapılmıştır. Ki katırdan ufak, merkepten büyük bir hayvandır. Ruhani bir hayvandır. Kudüs-ü şeriftenden semavata kadar da miraç denilen Cenâb-ı Hakk'ın Habi-bini götürmek için yaptığı bir icat. Onunla da gitmiştir.

Semavattan sonra da yedi kat semadan sonra da Cenâb-ı Hakk'ın kendisine mahsus olan mü-lakat yerine refref denilen melek vasıta olmuştur. Burada *‘Urice bâ ila’s-semâi’s sebiati*. Ben yedinci kat semayı uriceden çıkarıldım. Tabi oraya çıkarken birçok şeyler kendilerine gösterildi. O melaike-i kiramın akşam arz etmiş olduğum sualleri de orada vaki oldu.

Melekler sordular dört meseleden. O dört mesele ki, onların soruları ve cevaplarının bize duyulması, bizim onları öğrenmemiz içindir. Biz onları öğrenelim diyerekten sorulmuşlar. Kefârat, münciyat, derecat, mühlikat.

Kefârat, birisini Cebrail aleyhisselama soruyor, Birisini Mikail aleyhisselam soruyor. Birisini İsrail aleyhisselam soruyor. Birisini de mühlikat kısmında Azrail aleyhisselam soruyor. Şimdi bu semâi uricatta bu suallerin karşılığını Cenâb-ı Peygamber verirken kefaretlemlerin yani günahları döken şeyler, günahları döken şeyler insanların soğuk havalarda abdestin güzel olarak alınması. Acele değil, hava soğuk değil, kollarını tam sıvamamış değil, tam sıvamış ve güzelce edeb-i dairesinde, âdâba uygun bir şekilde abdestini alıyor. Acele etmiyor. Sonra camiye gidip evinden yahut dükkanından neredense yürüyerek geliyor. Ve camideyken de cemaat namazı kılıyor. İkinci bir namaz öğleyi kıldıysa, ikindi namaz için de hazır oluyor. İkinci namazı da okunduğu vakitte ona namazı kılmak içinde hazır, beklemekte. Derecat ise:

أَطْعَمُوا الطَّعَامَ وَافْشُوا السَّلَامَ وَصَلُّوا بِاللَّيْلِ وَالنَّاسُ نِيَامٌ

Et'imu t-taam, ifşaü's-selam, ve sallu bi'l-leyli ve'n-nasu niyam.

Et'imu't- taam, yemek yedirmek kolay bir şey değildir yani yemek yedirmek. Bugün ehemmiyetsiz gibi görülür amma bir yemek yedirmekte çok fadâil vardır. Bu hususta teşvikler de pek fazladır yani. Hiç olmazsa bir hurma tanesini de, yarım hurma tanesine kadar da. Yani bir ikram Müslüman kardeşine, bir ikramda bulunabilmek. Bu ikramın ne kadar çok olursa geniş olursa tabii sevabı da o nispetle geniş ve çok olur.

Mesela akşamları yaptığımız, yapılan yemekler yüz, yüz elli kişi yemektir. Bunun sevabıyla üç, beş kişiye yemek yedirmenin sevabı arasında da tabi bir fark olmaz olur mu. Ona göre de fark olacak. Bu yemek yedirmedi fakir zengin aranmaz. Fakirlere yedirmek başka. Fakat dostluk itibariyle Müslüman kardeşlerinin hepsine karşı böyle bir ikram, bhusus cami cemaatine karşı olan ikram, fakirlere olan ikramdan daha efdaldir demişler. Çünkü insanların birbirlerini sevmesine vesile oluyor.

İslâm dini de sevgiden ibaret. Sevgi, saygıdan ibarettir. Allah'ı, insanları sevmek, Allah'ı sevmeye kadar insanları götürmeye vesile olur. Şu simayı, şu vücudu, şu yani gözümüzün önündeki manzarayı Allah'tan başka kimse yapamaz. Bu gördüğümüz simalar, vücutlar hep Allahu Teâlâ'nın eseridir. Bu eserden müessire intikal. Allah'ın yarattığı şuna bak. Kuvveti, kudreti başka. İkramı, ikramı başka. Hep Allahu Teâlâ çeşitli lütuflarda bulunur bu kullarına. O kullarını, Allah'ımın kuludur diye seviyoruz. Bir insan bir büyüğünün köpeğini bile sever. Bu büyüğümün köpeğidir diyerekten, o köpeğe karşı bir saygı gösterir ki, efendi bana darılmasın diyerekten.

Bugün mevcudatta gördüğümüz bütün eşya Allahu Teâlâ'nın eseri. En kıymetlisi de insandır. Binaenaleyh bu insanı sevmek için de insan elinden gelen çareleri yapacak. Kuru sevmen, para etmez. Ben seni seviyorum. Ne ile malum senin beni sevdiğin?

Bana karşı bir ikramın varsa, bir ihsanın varsa, bir hürmet, saygın varsa, anlaşılır ki o adamın bana karşı bir sevgisi var. Yoksa kuru sevgi bu laftan ibaret olur. Onun için buradaki sorgulardaki dereceler, yani insanların terfi-i

derecat, terfi-i derecat, yükselme, derece alma vesileleri, *itaam-ı taam*, yemek yedirecek. *Ifşâ-ü selâm* her kardeşine.

Esselamu aleyküm. Nasılsın kardeşim? İhtiyacın var mı? Zaruretin var mı? Sıkıntıda mısın? Mahallede kaç kişinin hali yerindedir, kaç kişinin değildir? Ne gibi zaruretleri vardır?

Bunlara bir çare aramak. Elimden gelmiyorsa bir elinden gelene. Kardeş, filan yerde bir hasta var. Bir dertli var. Bir sıkıntılı, meşakkatli adam var. Buna biraz lütufta bulunur musunuz?

Birkaç kişiye böyle haber verir. Bu da kendi yapamıyorsa, başkalarının vesilesine sebep olmakta, bu da fayda olur. *It'am-ı taam*'da. *Ifşâ-ü Selâm*, bu Kur'an-ı Azimüşşan'ın emridir.

وَإِذَا حُيِّتُمْ بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّوا بِأَحْسَنَ مِنْهَا ²

Ve-izâ huyyâtum bitahiyyetin fehayyû bi ahsene minhâ.

Fehayyû. Siz selâmı veriniz, *bi ahsene minhâ*, verilen selâmdan daha güzelini. O esselamu aleyküm dediyse, sen aleykümselâm ve rahmetullahi ve berekatuh.Ahsen bu. Onun

² Nisâ Suresi 86.

dediğinden daha fazlasıyla. Hem selam veriyorsun hem de rahmetullahi ve berekatuhu ilave ediyorsun. Bu selâmın manaları tabi çok geniştir.

Allah cümlemizi affetsin de selamın hakikati manalarını anlayıp bu selam üzerine hareket eden Müslümanlardan etsin cümlemizi. Birisi de geceleri herkes uyurken, herkes uyurken teheccüd namazına kalkıp gece yarısından sonra namaz kılmak. Onu kimse görmez. Camiye geldiğimiz vakitte kıldığımız namazları görenler olur ama gece vakti herkes uykudayken evimizin içerisinde abdestimizi almışız. Eh iki, dört, sekiz ne kadar kılabilirsek bir namaz kılıyoruz. Bu efdaldır, bir insanın derecelerinin artmasına vesile oluyor. Bunun için Cenâb-ı Peygamber'in de çok teşviki var. Hiç olmazsa bir koyun sağacak kadar bir zaman olsun, gece kalkın da teheccüd namazı kılın diyerekten teşvikleri vardır.

Binâenaleyh fetehecced âyet-i kerîmesinde de Cenâb-ı Peygamber'e olan bu teheccüd, bizim madem ki Peygamber'imiz buna devam etmiştir, ümmetine layık olan şeyde buna devamdır.

Münciyatlarla, necat, necate sebep olan şeyler, kurtulmaya sebep olan, gizli ve aşikâr, her yerde Allah'tan korkmak. Gizli ve aşikâr. Mesela insanlar, insanların arasındayken bir kabahat yapmaya utanırlar, sıkılırlar. Fakat yalnız kaldıkları vakitte onu yapmaktan çekinmez, kimse görmüyor diyerekten. Binaenaleyh gizlide de, aşikârda da, Allahu Teâlâ'nın razı olmayacağı şeylerden, Allah'ın gadabından, korkarak yapmamak.

Şimdi.

Estâizibillâh, Kur'an'ımızı hep dinliyoruz ki:

Vallâhu bimâ teâmelûne basîr, Vallâhu bimâ teâmelûne habîr, Vallâhu bikulli şey'in halîm. Böyle birçok âyetler geçer.

Bunların manaları hemen bilmemekte mümkün değil, hemen herkes anlar gibi. Allahu Teâlâ her şeyi görücüdür. Şimdi ne zaman görücü?

Her zaman görücü. Nerede görücü? Her yerde görücü. Nereye saklanırsan saklan, Allahu Teâlâ insanın her harekâtını görücü, aynı zamanda da bilici, aynı zamanda da haberdardır da. Binaenaleyh bunu Müslüman içine öyle yerleştirecek ki, öyle bir

yerleştirecek ki bir fırsat düştü eline, kimseler yok dağın başında, efendim yalnız başına, her şeyi yapabilecek bir durumda. O zaman o kuvvet içerden diyecek ki Allah görüyor, Allah biliyor, meleklerin de yazıyor, ona göre davran. Bu kuvvet içinden seni o günkü o kötü fiilinden kurtarabilir eğer o iman içine yerleştiyse. Eğer o surette, lafta kaldıysa, yerleşmediyse, o zaman her yapacağını yaparsın. Sonradan pişman olursun, başka. Fakat onu da yapmış olursun. Niçin? Allah'ın görüşünü, bilişini tam manasıyla içine sindirmemişiz. Allah'ın nasıl Allah olduğunu bilemediğimizden oluyor. Allah'ı tam manasıyla bilmek mümkün değil tabi ama Allah'u Teâlâ'nın, kudreti'ni, Kur'an'da bize bildikleri sıfatları bildik miydi kâfi o bize. Sıfat-ı zatiyesi, sıfat-ı subutiyesi var.

İşte onları bildik miydi, o bizim için kâfidir. Kâfi olduğundan dolayı her nerede olursak olalım, Allah'ın Teâlâ'nın gözünün önündeyiz ve murakabesi altındayız. Ve murakabesi altındayız. Ona göre hareket etmemizi, böyle iimize tam manasıyla yerleştirmemiz lazımdır. Allah affetsin de bu kuvvet kudsiyeye sahip olan bah-tiyar kullarının zümresine hepimizi ilhak eylesin.

Şimdi, bir Melami Efendi gelmişti biraz evvel eve. Sordum, dersleriniz nedir? Neler yaparsınız? Dedi biz her anımızda Allahu Teâlâ'nın bizimle olduğunu tahattür ederiz. Allah daima bizimledir, Allah'ın huzurundayız. Bunun mülâhazasıyla me'muruz dedi. Bu mülâhazayı kuvvetlendirerekten bunun tesiri altında kalırız.

Her zaman Allah'ın huzurunda. Binaenaleyh huzur-i ilahiyede olan, yani bir büyüğümüz olsa şimdi burada, bu büyüğümüzün huzurunda nasıl terbiyemizi takınır oturursak, o büyüğümüz olmadığı zaman da da Allahu Teâlâ'nın varlığını tahattür ederekten ondan daha ziyade edepli bir şekilde oturmamız, konuşmamız icab eder. Çok konuşmalar, fazla konuşmalar, yersiz konuşmalar, bu şuurun bizde yerleşmediğine delalet eder. Bu şuurun bize tam manasıyla yerleşmediğine delalet eder ki, kendimize hâkim değiliz, ağzımızdan çıkanı bilmiyoruz, söylediğimizi bilmiyoruz, hatır yıkıyoruz, gönül kırıyoruz, onlardan haberimiz yok. Biz de diyoruz ki Allah bizimledir, biz Allah'ın huzurundayız. Bu böyle insanın kendini kandırması olur. Bu huzurda olan insan korkunun, şiddetin, dehşetin altında erir. Ağzını açıp da bir şey söyleyemez. Kimsenin kalbini rencide edecek şeyi

ağzından çıkaramaz. Gayet edepli bir tavırdadır.

Onun için Serî es-Sakatî Hazretleri, yüz yirmi sene galiba muamer olmuşlar, ancak hastalık halinde ayaklarını uzatabilmiş son ölüm devresinde. Daima ayaklı iki diz üzerinde oturarak duruyormuş. Niçin?

Huzuru İlahiyede olan adama yakışan o olur. Mühlikat kısmına gelince, helâke, insana helâke sevk eden şeyler nedir?O akşam ki miraç da sorulan suallerden birisi. İnsana helake götüren şeylerin başlıcası şüşhun luta. Sıkı bir bahilik. Luta, kendisine itaat edilen bahillik, sıkılık, cimrilik.

Gerek bazı bir cami varmış galiba Üsküdar'da. Onda namazda kılınmazmış. Çünkü onun bir cimri adam, parasını biriktirmiş, o cimrilikle o camiyi yaptırmış. Şimdi o camide kargalar dolaşır derler. Cimrinin şeysi bundan ibarettir yani.

Cimrilik fena bir şeydir. Varyemez camisi. Adam yememiş, içmemiş, biriktirmiş biraz para, yaptırmış cami ama içine giren olmuyor. Çünkü cimrinin şeysinde hayır olmaz, bereket de olmuyor. Onun için birinciden şuhum muta.

Bu şuh bahillik milletlerin, cemiyetlerin de he-
lakine sebep olmuştur.

Cemiyetlerin kalkınması, milletlerin kal-
kınması cömertlik şeysi altındadır. Milletler ve-
rirse vereceklerini, o cemiyet şeyisini güzel ter-
tip eder, işi ileriye gider. Fakat bunu verecek
mala sahip olmayınca cemiyetler işini güzel ya-
pamaz. Yapamayınca da düşmanların, düşman-
ların boyunduruğunun altına düşer Allah esir-
geye. Onun için cömertlik büyük nimettir.
Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem de çok
cömert idi. Çok cömert idi. Hele o kadar çok
cömertti ki bhusus ramazanlarda yel gibi di-
yor, yel gibi dağıtırdı böyle. Eline geçen hiçbir
şeyi alıkomazdı. Hatta ve hatta. Bir sefer Bilâl-
i Habeşî 'ye, Bilâl-i Habeşî 'ye ziyarete gitmiş
Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem. Yani
bak Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem de
ashâbını da böyle ara sıra ziyaret ettikleri ol-
muş. Bakmış ki evde öbek öbek hurmalar var.

Bunlar ne ya Bilal, demiş.

Demiş ki Ya Rasûlallah! Size misafirler ge-
liyor. Şuradan buradan elçiler de geliyor. Ba-
zen devlet hanenizde de bir şeyin bulunmadığı
zamanlar oluyor. O zamanlarda imdata yetişir

diyerek de bunları saklıyorum demiş. Buhârî, enfik enfik Ya Bilal! ver ver.

Bana gelecek misafir rızkı ile gelir. Allah onların rızkını verir. Sen bunları saklama, infâk et!

Mehmet Zahid KOTKU

İskenderpaşa Camii

[Bütün Mehmed Zahid KOTKU/ Hadis Derslerine PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

